

MIDTRE GAULDAL KOMMUNE

DIJ VUE./ DERES REF: BIEJJIE / DATO:
2023/2184-4 15.04.2024

MIJ VUE. / VÅR REF: AAMHTSREERIJE / SAKSBEHANDLER:
24/1965-2 Pål Nilsen

Rørosveien 11
7290 STØREN

Uttalelse til høring av forslag til planstrategi for Midtre Gauldal kommune

Vi viser til Deres brev av 01.03.2024.

Sametingets rolle i planleggingen

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å *sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv* (jf. § 3-1.) Denne bestemmelsen utfyller lovens formålparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget har ansvar for å veilede kommuner, fylkeskommuner og andre i planleggingen etter Plan- og bygningsloven, når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. For å kunne ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forutsigbar måte ovenfor planmyndighetene, har Sametinget utarbeidet en planveileder «Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven(plandelen)». Planveilederen konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv og som er relevant i forbindelse med kommunal planlegging. Planveilederen kan lastes ned fra Sametingets nettsider under følgende adresse: <https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/>

Planprosess og medvirkning

Sametinget ønsker å fremheve at medvirkning fra samiske interesser i planarbeidet er viktig og verdifullt. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng. Sametinget ønsker å fremheve at tradisjonell samisk kunnskap skal vektlegges som en del av kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger.

Vi ønsker også å minne om at etter endringen i Sameloven, kapittel 4 som trådte i kraft 01.07.2021, så har kommuner konsultasjonsplikt overfor representanter for berørte samiske interesser (§ 4-4). Kommunal- og distriktsdepartementet har utarbeidet en veileder for konsultasjonsplikten: <https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/samepolitikk/midtspalte/konsultasjonsplikt-i-samiske-saker/id86931/>

Samiske kulturminner

Sametinget ber om at hensynet til samiske kulturminner vektlegges og konkretiseres i kommuneplanleggingen. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr. 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig.

Sørsamisk reindrift

Reindriften i de sørsamiske områdene er helt sentral for opprettholdelsen av den sørsamiske kulturen, og vi vil den sammenheng vise til Plan og bygningsloven § 3-1, punkt c, hvor det fastslås at planer utarbeidet i henhold til loven skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsniv.

Heelsegh / Med vennlig hilsen

Andreas Stångberg
juogushoavda / seksjonssjef

Pål Nilsen
seniorráđdeaddi/seniorrådgiver

Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jïh seedtesávva vuelietjaalegaph. /

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.